

багаторічного дослідження. Польському досліднику вдалося показати процес формування радзивилівського генеалогічного міфу в історіографічній традиції і виокремити чинники, що впливали на нього.

Представлені в тексті біографічні блоки мають важливе значення для вивчення історії князівського роду Радзивілів. Вони також стали чудовим матеріалом для компаративного дослідження генеалогії роду, наприклад у рецепції М.Стрийковського і С. Довгїрда.

Текст супроводжують 61 ілюстрація, на яких зображено портрети і документи родини Радзивілів, а також 16 генеалогічних таблиць, укладених на основі різноманітних джерел.

Зрозуміло, що пропонований огляд не претендує на всеохоплюючу та детальну рецензію, а є лише спробою привернути увагу українських науковців до нової публікації з означеної проблематики.

Ігор КРИВОШЕЯ (Умань)

* * *

Смуток І. І. Вступ до генеалогії шляхти Самбірського повіту XVI – початку XVII ст. – Львів: ТзОВ “Камула”, 2008. – 336 с. – ISBN 966-8343-83-2

Книжка Ігора Смутка є важливим внеском у розвиток генеалогії дрібної шляхти Руського воєводства загалом і Перемишльської землі зокрема. Видання подає відомості про півтори тисячі прізвищ (придомків), уживаних шляхетськими родами Самбірського повіту впродовж XVI – початку XVII ст. Всього охоплено 31 шляхетський рід: Бачинських, Бережницьких, Білинських, Блажівських, Винницьких, Височанських, Гординських, Городиських, Ільницьких, Коблянських, Комарницьких, Кульчицьких, Луцьких, Матківських та ін. Основними джерелами для дослідження стали актові книги Перемишльського гродського та земського судів, та єдина збережена досі книги Самбірського гродського суду за 1530–1537 рр., які зберігаються у фондах Центрального державного історичного архіву України у Львові (ф. 13. – Оп. 1. – Спр. 4–29, 32, 289–321; Ф. 14. – Оп. 1. – Спр. 6–14, 49–70, 264–270; Ф. 9. – Оп. 1. – Спр. 691/1).

Видання має добре продуману структуру. Після короткого вступу йде розділ “Виникнення прізвищ та їх функціонування у шляхетському середовищі в XVI – на початку XVII ст.” (с. 11–32), у якій автор визначає, що таке дрібна шляхта і яким чином особливості її станово-соціального, майнового статусу і демографічного розвитку спричинили до появи прізвищ. Наступні розділи розкривають історію прізвищ кожного конкретного шляхетського роду. Ці розділи складаються з узагальненої статті про історію роду, його засновників, появу прізвищ зі зміною поколінь, а також реєстру всіх виявлених до 1605 р. придомків, уживаних членами роду. Для кожного прізвища

вказується порядковий номер, сучасне звучання, оригінальне написання (зі збереженням тогочасної орфографії), роки згадок у актах, родовий чи особовий статус прізвища, архівне джерело. Окремий розділ присвячений жіночим прізвищам (с. 312–317). Завершує книжку алфавітний покажчик прізвищ із зазначенням приналежності до того чи іншого роду та порядкового номеру. Можливо, у книзі варто було додати ще схематичну карту Самбірського повіту, щоби читач міг краще уявити розселення окремих шляхетських родів. Але загалом це аж ніяк не применшує позитивної оцінки видання.

Проблеми дослідження родоводів дрібної шляхти періоду XVI–XVII ст. зумовлені її значною чисельністю та недостатньою джерельною базою. Тому автором здійснено систематизацію генеалогічного матеріалу на основі історії виникнення та використання шляхетських прізвищ-придомків. Це дає змогу з досить великою достовірністю реконструювати генеалогічний розвиток кожного окремого роду. Хоча для кількох родів цей метод і не дозволив в'янути родинні зв'язки (с. 309–311), однак це не применшує значення прізвищ для поособової реконструкції шляхетських родів.

Андрій ГРЕЧИЛО (Львів)

